

La TRM por infanoj

Dankon panjo, mia preferata beta-kontrolantino.

*Dankon Stéphane pro tiu mirinda TRM.
Esperante, ke mi ne mistraktis ĝian spiriton.*

Fontoj disponeblaj dum la publikado ĉe:
<https://github.com/cuckooland/Cuckooland-Project>
© Cuckooland 2016 (GNU General Public License V3)
ISBN 979-10-96089-00-0

Nota de la aŭtoro

Kiel infano, oni volas kompreni la mondon, kiu ĉirkaŭas nin. Oni starigas multajn demandojn. Kiel adoleskanto, oni ne plu starigas demandojn, oni furiozas... kaj oni parolas pri la « sistemo », kiun necesas ŝanĝi. Estas tute nature, estas tiel evidente, ke io ne rondiras. Kaj centre de la sistemo – sed ankaŭ de la plejparto de la homaj konversacioj –, estas tiu umo nomata mono...

Kiu kreas la monon, kaj por kiu? Intuicie, infano rapide komprenas tion: estas neniu justeco en tio, la mono estas videble ilo de povo, kiu troviĝas inter la manoj de kelkaj uloj. Tiam, ĉu oni povas paroli pri demokratio sen senti sin ridinda? Iuj ja kontentiĝas pri tio... miaflanke, mi neniam sukcesis, mono kaj demokratio formas paron, kiu rilatas al humiliga kaj neeltenebla farso.

La lernejo devus inviti la infanon ekhavi kritikan rigardon pri la mono, sed tio ne estas la kazo. Tamen estus materialo kun fundaj ideoj kiel la baza enspezo, la fandiĝantaj monoj, la lokaj monoj, la TRM... Kial ideoj tiel humanismaj, pozitivaj, kuraĝigaj, ne estas prezentitaj en lernejo? Estas tre domaĝe. Tiel naskiĝis la deziro prezenti la TRM al la gejunuloj.

CUCKOOLAND

La Teorio Relativa pri Mono

kun Eliza kaj ŝia amikino la fejno

speco maljusteco

6

tempo maljusteco

Kalkul-uno

5

Disko di...-ur

Universala Dividendo

7

tempo maljusteco

Kreskado

8

eksponeciacia

9

kiefero referenco

10

al la mezumo

11

Universala Dividendo

12

Procento de la

13

Universala Dividendo

14

Alifto

15

la mezuma rezervo

16

kiefero referenco

17

Reservo de valoro

18

partanto de intereso

19

Reservo de valoro

20

kiefero referenco

21

Reservo de valoro

22

kiefero referenco

23

Reservo de valoro

24

kiefero referenco

25

Reservo de valoro

26

kiefero referenco

27

Reservo de valoro

28

kiefero referenco

29

Reservo de valoro

30

kiefero referenco

31

Reservo de valoro

32

kiefero referenco

33

Reservo de valoro

34

kiefero referenco

35

Reservo de valoro

36

kiefero referenco

37

Reservo de valoro

38

kiefero referenco

39

Reservo de valoro

40

kiefero referenco

41

Reservo de valoro

42

kiefero referenco

43

Reservo de valoro

44

kiefero referenco

45

Reservo de valoro

46

kiefero referenco

47

Reservo de valoro

48

kiefero referenco

49

Reservo de valoro

50

kiefero referenco

51

Reservo de valoro

52

kiefero referenco

53

Reservo de valoro

54

kiefero referenco

55

Reservo de valoro

56

kiefero referenco

57

Reservo de valoro

58

kiefero referenco

59

Reservo de valoro

60

kiefero referenco

61

Reservo de valoro

62

kiefero referenco

63

Reservo de valoro

64

kiefero referenco

65

Reservo de valoro

66

kiefero referenco

67

Reservo de valoro

68

kiefero referenco

69

Reservo de valoro

70

kiefero referenco

71

Reservo de valoro

72

kiefero referenco

73

Reservo de valoro

74

kiefero referenco

75

Reservo de valoro

76

kiefero referenco

77

Reservo de valoro

78

kiefero referenco

79

Reservo de valoro

80

kiefero referenco

81

Reservo de valoro

82

kiefero referenco

83

Reservo de valoro

84

kiefero referenco

85

Reservo de valoro

86

kiefero referenco

87

Reservo de valoro

88

kiefero referenco

89

Reservo de valoro

90

kiefero referenco

91

Reservo de valoro

92

kiefero referenco

93

Reservo de valoro

94

kiefero referenco

95

Reservo de valoro

96

kiefero referenco

97

Reservo de valoro

98

kiefero referenco

99

Reservo de valoro

100

kiefero referenco

101

Reservo de valoro

102

kiefero referenco

103

Reservo de valoro

104

kiefero referenco

105

Reservo de valoro

106

kiefero referenco

107

Reservo de valoro

108

kiefero referenco

109

Reservo de valoro

110

kiefero referenco

111

Reservo de valoro

112

kiefero referenco

113

Reservo de valoro

114

kiefero referenco

115

Reservo de valoro

116

kiefero referenco

117

Reservo de valoro

118

kiefero referenco

119

Reservo de valoro

120

kiefero referenco

121

Reservo de valoro

122

kiefero referenco

123

Reservo de valoro

124

kiefero referenco

125

Reservo de valoro

126

kiefero referenco

127

Reservo de valoro

128

kiefero referenco

129

Reservo de valoro

130

kiefero referenco

131

Reservo de valoro

132

kiefero referenco

133

Reservo de valoro

134

kiefero referenco

135

Reservo de valoro

136

kiefero referenco

137

Reservo de valoro

138

kiefero referenco

139

Reservo de valoro

140

kiefero referenco

141

Reservo de valoro

142

kiefero referenco

143

Reservo de valoro

144

kiefero referenco

145

Reservo de valoro

146

kiefero referenco

147

Reservo de valoro

148

kiefero referenco

149

Reservo de valoro

150

kiefero referenco

151

Reservo de valoro

152

kiefero referenco

153

Reservo de valoro

154

kiefero referenco

155

Reservo de valoro

156

kiefero referenco

157

Reservo de valoro

158

kiefero referenco

Princípo de simetria

« Unu homo, unu voĉdono! » Mi aŭdis tion en kanzono.

Eliza

Ho jes, mi konas ĝin! Ĝi diras, ke ĉiu homo povu esprimi sian opinion egalece kun ĉiu alia. Oni nomas tion principio de simetrio.

La feino

2

Mi konas la simetriojn: kiam oni rigardas en spegulo, oni diras al si, ke se oni povus interŝanĝi la reflekton kun la reala mondo, oni ne vidus la diferencon. Pro tio, oni diras, ke estas simetrio.

Eliza

Oni retrovas tiun principon de simetrio en multaj proverboj. Vi certe konas tiun ĉi: « Ies libereco ĉesiĝas, kie komenciĝas alies libereco. »

La feino

Jes! Kaj mi konas alian, tre gravan: « Ne faru al aliuloj, kion vi ne volus, ke oni faru al vi. »

Eliza

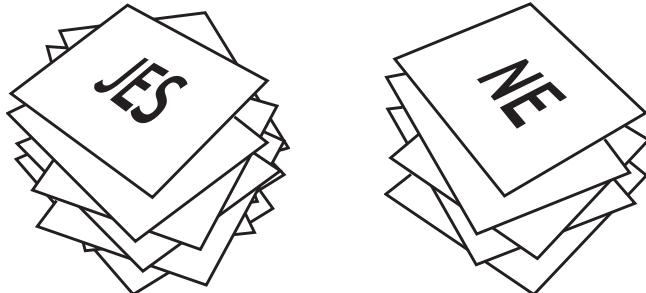
3

Kiam la homoj grupe laboras provante konformiĝi al tiuj principoj de simetrio, oni parolas pri demokratio. « Unu homo, unu voĉdono », tio estas kanto, kiu festas la demokration.

La feino

Kelkfoje, panjo iras baloti: oni petas ĉiujn iri en lokon por respondi « JES » aŭ « NE » al demando... aŭ por doni la nomon de iu, kun kiu oni konsentas...

Eliza

Jes, dank'al tiu eta paperpeco, kiun oni nomas balotilo, ili
esprimas sian opinion. Sed ŝajnas, ke vi trovas tion ridinda?

La feino

Iomete, jes... panjo diris, ke tio utilas al nenio! Si diras,
ke la mono regas la mondon.

Eliza

4

Efektive, la mono estas konstante uzata, pri ĉiaj temoj,
dum la baloto estas uzata unufoje de tempo al tempo,
kaj nur pri kelkaj temoj.

La feino

La kanzono devus diri « Unu homo, unu monbileto », sed
tio estas stulta, oni ne disdonas monbileton, samkiel oni
disdonas balotilon.

Eliza

5

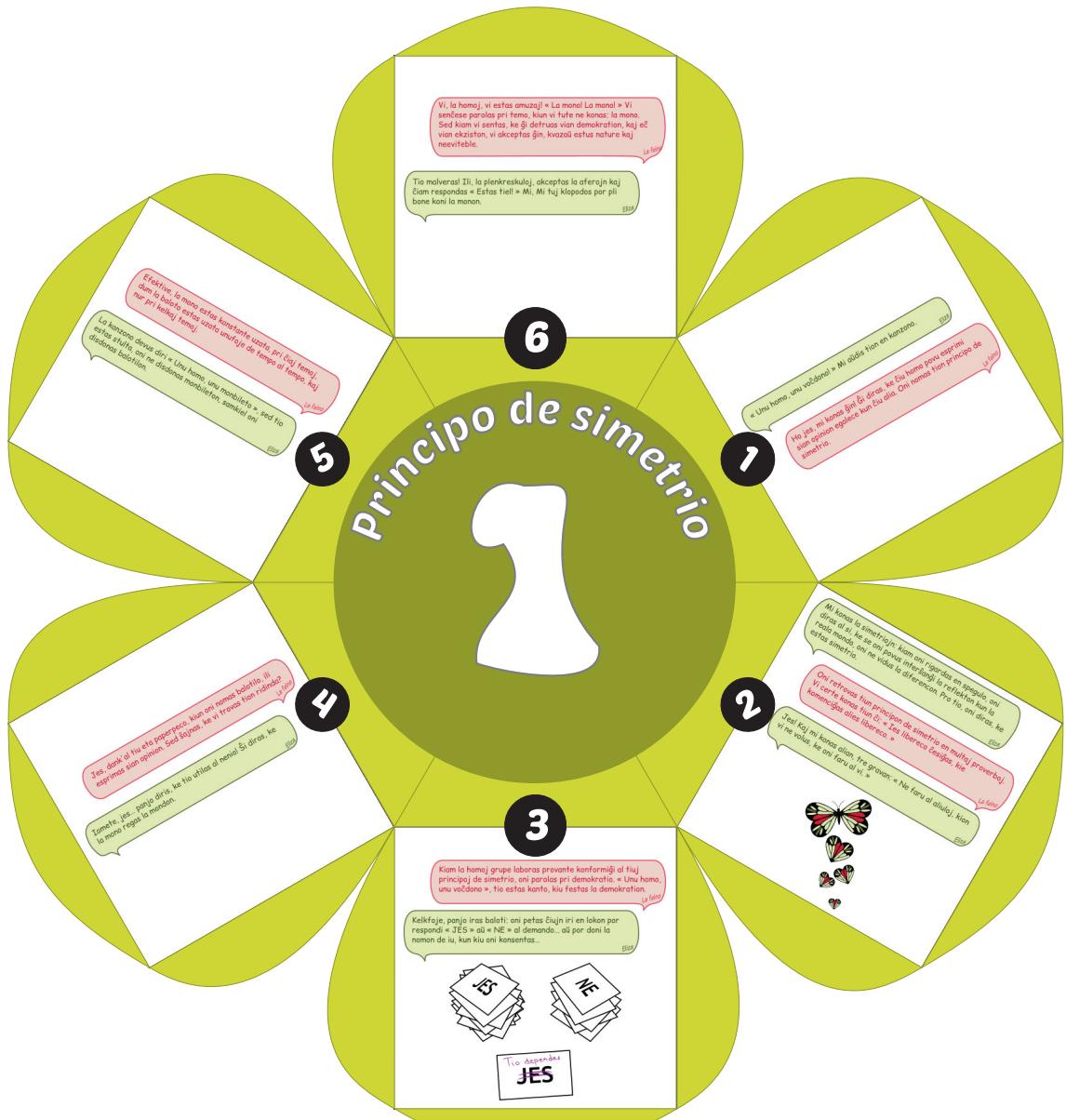
Vi, la homoj, vi estas amuzaj! « La mono! La mono! » Vi senĉese parolas pri temo, kiun vi tute ne konas: la mono. Sed kiam vi sentas, ke ĝi detruas vian demokration, kaj eĉ vian ekziston, vi akceptas ĝin, kvazaŭ estus nature kaj neeviteble.

La feino

Tio malveras! Ili, la plenkreskuloj, akceptas la aferojn kaj ĉiam respondas « Estas tiel! » Mi, Mi tuj klopodos por pli bone koni la monon.

Eliza

6

1

Mi legis, ke se oni kunigus ĉiujn eŭrojn de la mondo,
oni nombrus 10 milionojn da milionoj de ili.

Eliza

Jes, tion oni nomas la mona maso.

La feino

Tio grandegas! 10 sekvata de dek du nuloj!

Eliza

Unu miliono da milionoj, estas biliono. Estas do 10 bilionoj
da eŭroj.

La feino

10 000 000 000 000

2

Kaj vi, kiom da eŭroj vi havas?

La feino

Mi havas 10 eŭrojn. Tio estas la poŝmono, kiun donas al mi panjo ĉiusemajne.

Eliza

Tiu poŝmono, tion oni nomas enspezo. Vi povas stoki ĝin, konsistigi tion, kion oni nomas rezervo. Laŭ vi, 10 eŭroj, ĉu tio estas granda rezervo?

La feino

3

Tio dependas... Kiam mi havas 10 el 10 en lernejo, tio multas!
Eliza

Male, kiam vi havas 10 el 20, tio ne multas.

La feino

Jes, sed se ĉiu ĉiuj aliaj havas 5, havi 10 ne tiom malbonas!

Eliza

Vi devas elekti tion, kion oni nomas referenco, tio estas uzi ion por orientiĝi kompare kun ĝi.

La feino

Mi legis, ke ni estas 330 milionoj uzantaj la eŭron, necesus vidi, kion mi havas kompare kun ili.

Eliza

4

Oni povas kalkuli, kion valorus disdonon de la eŭroj laŭ egalaj partoj inter ĉiuj el vi.

La feino

Tio estas serĉi, kiom estas 10 milionoj da milionoj dividitaj per 330 milionoj.

Eliza

5

$$\begin{array}{r}
 10\,000\,000 \\
 - 9\,\overset{+1}{9}\,0 \\
 \hline
 100\,0 \\
 - 9\,\overset{+1}{9}\,0 \\
 \hline
 1\,000 \\
 - 9\,\overset{+1}{9}\,0 \\
 \hline
 10
 \end{array}
 \qquad
 \begin{array}{r}
 330 \\
 \hline
 30303
 \end{array}$$

Tio estas iom pli ol 30 mil eŭroj por ĉiu persono.

Eliza

Vi estas do for de la mezuma rezervo.

La feino

Mi tuj parolos pri tio al panjo por peti plialtiĝon de poŝmono!

Eliza

6

La mezuma rezervo 2 kiel referenco

6

Tio estas iam pli ol 30 mil eŭroj por ĉiu persono.
Ela
Vi estas de for de la mezuma rezervo.
Le feliĉe
Mi tuj parolas pri tio al panjo por peti pliafliĝon de poŝmondo.

1

Mi legis, ke se oni lunigas ĉiujn nigrumojn de la mondo, oni numeroj 30 milionojn da milionoj de ili.
Le feliĉe
Jes, hion oni nomas la mona meso.
Ela
Tio grandegolis 10 sekundojn de dek du nuloj!
Le feliĉe
Unu miliono da milionoj, estas biliono. Estas de 10 bilionoj de eŭroj.

5

10 000 000 000 000
 $\frac{10,000,000}{9,90} = \frac{10}{9,90}$
 $\frac{10}{100,000} = \frac{1}{9,90}$
 $\frac{1}{100} = \frac{1}{9,90}$
 $\frac{1}{10} = \frac{1}{9,90}$

On povas kalkuli, kiam valoro dividita de la eŭroj ŝajnegoj
on parto inter 2,5j kaj 6j.
Tio estas per 2,5, kiam estas 10 milionoj da milionoj dividitaj
per 330 milionoj.

4

Vi devas elekti hion, kion oni nomas referenco. Tie estas uzi
ion por orientiĝi tempo ĝis la estrar, neceſus
viu, kion mi havas kompare kun ili.

3

Tio dependas.. Kiam mi havas 10 el 10 en lernejo, tio multas!
Ela
Male, kiam vi havas 10 el 20, tio ne multas.
Le feliĉe
Jes, sed se ĉiuj aliaj havas 5, havi 10 ne tiom malbonas!

2

Kaj vi, kiam do objekti vi havas?
Le feliĉe
Mi havas 10 aldrojn. Tio estas la poŝmondo, kiam donas al mi
panĝo ĝis uroj.

Tiu poŝmondo, hion oni nomas atreprezo. Vi povas steki ĝin,
kiam oni nomas rezervon. Tiu vi, 10 aldroj.

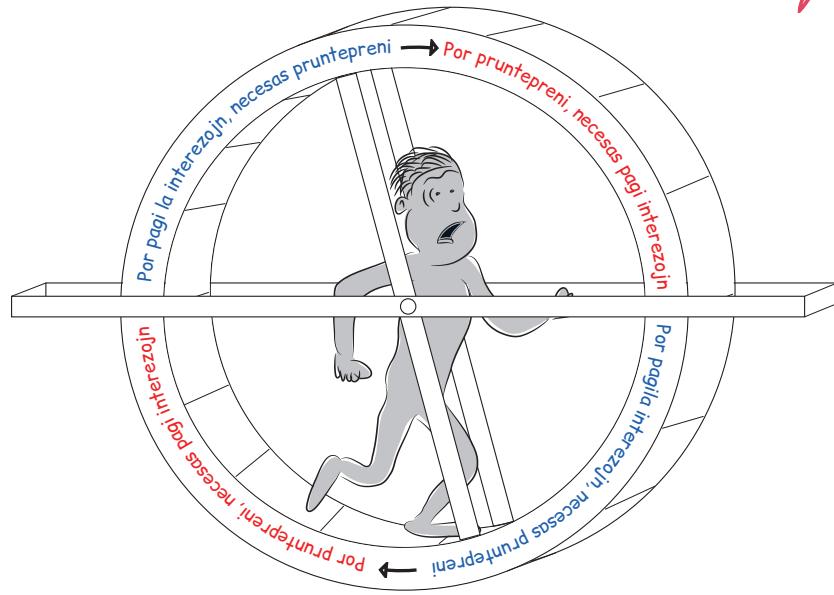
Panjo klarigis al mi: se vi bezonas monon, vi devas pruntepreni ĝin, kaj poste redoni ĝin iom post iom, sed redoni dufoje pli da ĝi.

Eliza

Jes, iuj havas tiom da mono, ke ili povas pruntedoni el ĝi kaj postuli, ke oni krome redonu al ili tion, kion oni nomas interezoj.

La feino

1

Sed tiām, la riĉuloj estas pli kaj pli riĉaj, kaj la malriĉuloj pli kaj pli malriĉaj!

Eliza

Oni nomas tion malvirtaj cirkloj. Tio tute ne estas sistemo, kiu logas ĉiujn al egala povo.

La feino

2

Ju pli facile mi havas monon,
des pli da influo mi havas.

Ju pli da influo mi havas,
des pli facile mi havas monon.

Ju malpli da influo mi havas,
des malpli facile mi havas monon.

Ju malpli facile mi havas monon,
des malpli da influo mi havas.

3

Mi imagas en lernejo: se oni havas mezumon sub 10, tiam la sekvantan monaton oni havas 0 kiel punon...

Eliza

Kompreneble, la ŝancoj repasi super la mezumon estas pli malaltaj pro tiu puno.

La feino

Monato 1

Noto 1: 8/20
Noto 2: 9/20
Noto 3: 10/20
Noto 4: 11/20

Sumo: 38/80
Mezumo: 9.5/20

sub 10
do puno!

Monato 2

Puno: 0/20
Noto 1: 11/20
Noto 2: 11/20
Noto 3: 11/20
Noto 4: 12/20

Sumo: 45/100
Mezumo: 9/20

dum sen puno...
Mezumo: 11.25/20

... dum tiuj, kiuj havas mezumon super 10 ricevas 20 el 20 kiel rekompenco!

Eliza

La risko malsupreniri sub la mezumon estas pli malalta pro tio rekompenco.

La feino

Monato 1

Noto 1: 11/20
Noto 2: 11/20
Noto 3: 11/20
Noto 4: 12/20

Sumo: 45/80
Mezumo: 11.25/20

super 10
do rekompenco!

Monato 2

Rekompenco: 20/20
Noto 1: 8/20
Noto 2: 9/20
Noto 3: 10/20
Noto 4: 11/20

Sumo: 58/100
Mezumo: 11.6/20

dum sen rekompenco...
Mezumo: 9.5/20

4

3

Fakte, la plej riĉaj estas kuraĝigitaj ne tro elspezi, konservi tion, kion oni nomas kapitalo, por profiti de la mono, kiun ili ricevos pruntedonante ĝin.

La feino

Sed la malplej riĉaj estas ankaŭ kuraĝigitaj ne tro elspezi, pro timo poste nesufiĉe havi!

Eliza

5

Ja estas tiel. Oni diras, ke la mono estas rezervo de valoro. Tamen ĝi ankaŭ estas supozata peranto de interŝanĝo!

La feino

Jes, la celo de la mono estas, ke ĝi estu interŝanĝita! Tio estas granda kontraŭdiro. Mi demandas min, ĉu oni povas solvi tiun problemon.

Eliza

Necesas pripensi tion! Ĉar la riĉuloj samkiel la malriĉuloj estas kaptitaj en tiuj malvirtaj cirkloj: ili estas devigataj al konkuro ĉiam pli perfonta kaj detruema...

La feino

6

A red circular graphic featuring the text "Rezervo de valor" repeated twice around the perimeter in white, sans-serif font. In the center is a large, stylized white number "3".

3

Mi imagas en lernejo: se oni havas mezumon sub 10, tiam la sekvantan monaton oni havas 0 kiel punon...

Kompreneble, la ŝancoj repasi super la mezumon estas pli malaltaj pro tiu puno.

Monata 1

Nota 1:	8/20
Nota 2:	9/20
Nota 3:	10/20
Nota 4:	11/20
Sumo:	38/80
Mezumo:	9,5/20
sub 10	do puñal

Monato 2	
Puno:	0/20
Nota 1:	11/20
Nota 2:	11/20
Nota 3:	11/20
Nota 4:	12/20
Sumo:	45/100
Mezumoo:	9/20
dum sen puno...	
Mezumoo:	11.25/20

4

The screenshot shows a mobile banking application interface. At the top, there's a green header bar with the text "Meu Banco" and "Banco do Brasil". Below this, a large red button with a white "F" logo is visible. The main content area has a light blue background. On the left, there's a yellow box labeled "Meu Banco" containing a list of transactions:

Data	Descrição	Valor
Neto - 21/02/2020	Saldo inicial	R\$ 11.250,00
Neto - 21/02/2020	Depósito	R\$ 451,80
Meu Banco - 21/02/2020	saque 10	R\$ 10,00

To the right of the transactions, there's a blue box labeled "Meu Banco" with a summary of the account balance:

Saldo	Último movimento
R\$ 11.791,80	Meu Banco - 21/02/2020

At the bottom of the screen, there are several navigation icons: "Meu Banco", "Cartões", "Transferências", "Investimentos", "Finanças", "Meu Banco", and "Meu Banco".

5

Fakto: ĉe la pli riĉaj estas kuradoj, ne tro elapezi, konserve, tamen ĝi ankaŭ nomas kapitanojn, por profiti de la mono, kiam ili ricevas prudomante ĝin.

Seid la malpli riĉaj estas ankaŭ kuradoj, ne tro elapezi, prita time partie rezervegi, havi:

Ja estas! Tiel! Om diras, ke la mono estas rezervo de valoro, Tamen ĝi ankaŭ estas supozata peranto de intereso!

Le bono

6

Jes, la celo de la mono estas, ke gi estu intersangital. Tio estas granda kontraŭdido. Mi demandas min, ĉu oni povas solvi tiun problemon.

Necesas pripensi tion! Ĉar la riĉuloj samkiel la malriĉuloj estas kaptitaj en tiuj malvirtaj cirkloj; ili estas devigataj al konkurodo ĉiam pli perfekta kaj detruema...

1

Punja klongtig al eis: se vi bezans mosin, vi devias
protegeras gñ, kaj porte Redson gñ ion pagi iem sed
redon deute pñi da si.

Jes iuj,
kaj postuli,
interesoj.

2

Tia Tufé ne estas pil kaj pil riĉaj, kaj la malriĉuloj
kiu logas ĉiun aliego peno.

Gei nomas. Ham matir-kaj cirkloj. Tra tufé ne estas sia temo.

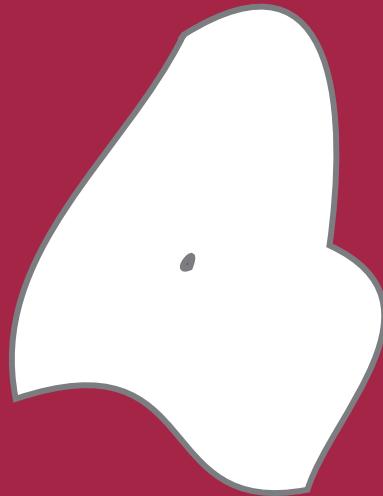
Ju pil facile da infuso mi havas manon
des pil da infuso mi havas manon

Ju pil facile da infuso mi havas manon
des pil facile mi havas manon

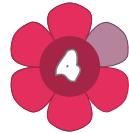
Ju malpli facile mi havas manon
des malpli da infuso mi havas manon

1

Enspezo

kiel referenco

1

Kaj tiu ĉi bela libro, kiun vi havas ĉi tie, kiom ĝi kostis?

La feino

Ĝi multekostis! 30 eŭrojn! 3 semajnojn da poŝmono!

Eliza

2

Vi diras, ke ĝi multekostis, ĉar vi komparas ĝian prezon
kun la valoro de via poŝmono.

La feino

Kompreneble, se oni komparas ĝin kun la mezuma rezervo
de 30 mil eŭroj, ĝi ne multekostas!

Eliza

3

Vi ĵus ekreliefigis du vidpunktojn, du referencojn.

La feino

La unua estas tiu, kiam mi komparas la prezon kun mia
poŝmono...

Eliza

... kaj la dua estas tiu, kiam vi komparas la prezon kun la
mezuma rezervo de mono, 30 mil eŭroj. Ĉu unu el la
vidpunktoj ŝajnas al vi pli bona ol la alia?

La feino

Mi ne scias. Ekzemple, en lernejo, se mi havas la noton 10, mi emas scii, kiom ĝi valoras kompare kun tiu de la aliaj infanoj...

Eliza

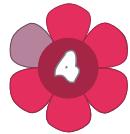
Jes, vi kalkulos la mezumon de la notoj de la aliaj infanoj, kaj vi komparos ĝin kun via noto.

La feino

4

Sed tio interesas min scii, kiom ĝi valoras kompare kun miaj notoj de la aliaj tagoj...

Eliza

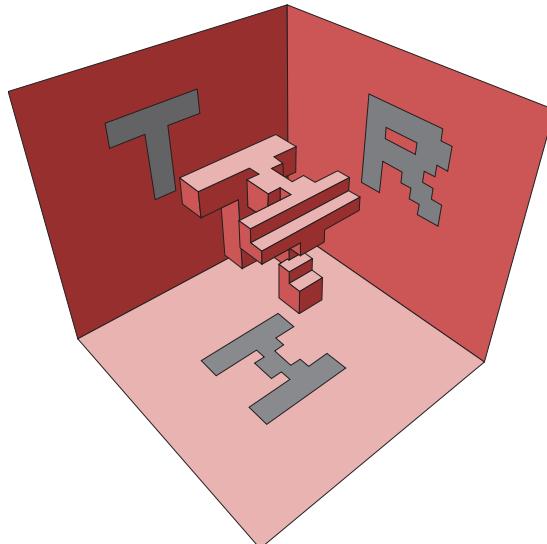
Fakte, mi ne kompresas, kial oni favorus unu el la vidpunktoj, ambaŭ estas interesaj!

Eliza

Tio veras. Tamen, vi povos kontroli ĉirkaŭ vi, preskaŭ neniu konas la mezuman rezervon de mono.

La feino

5

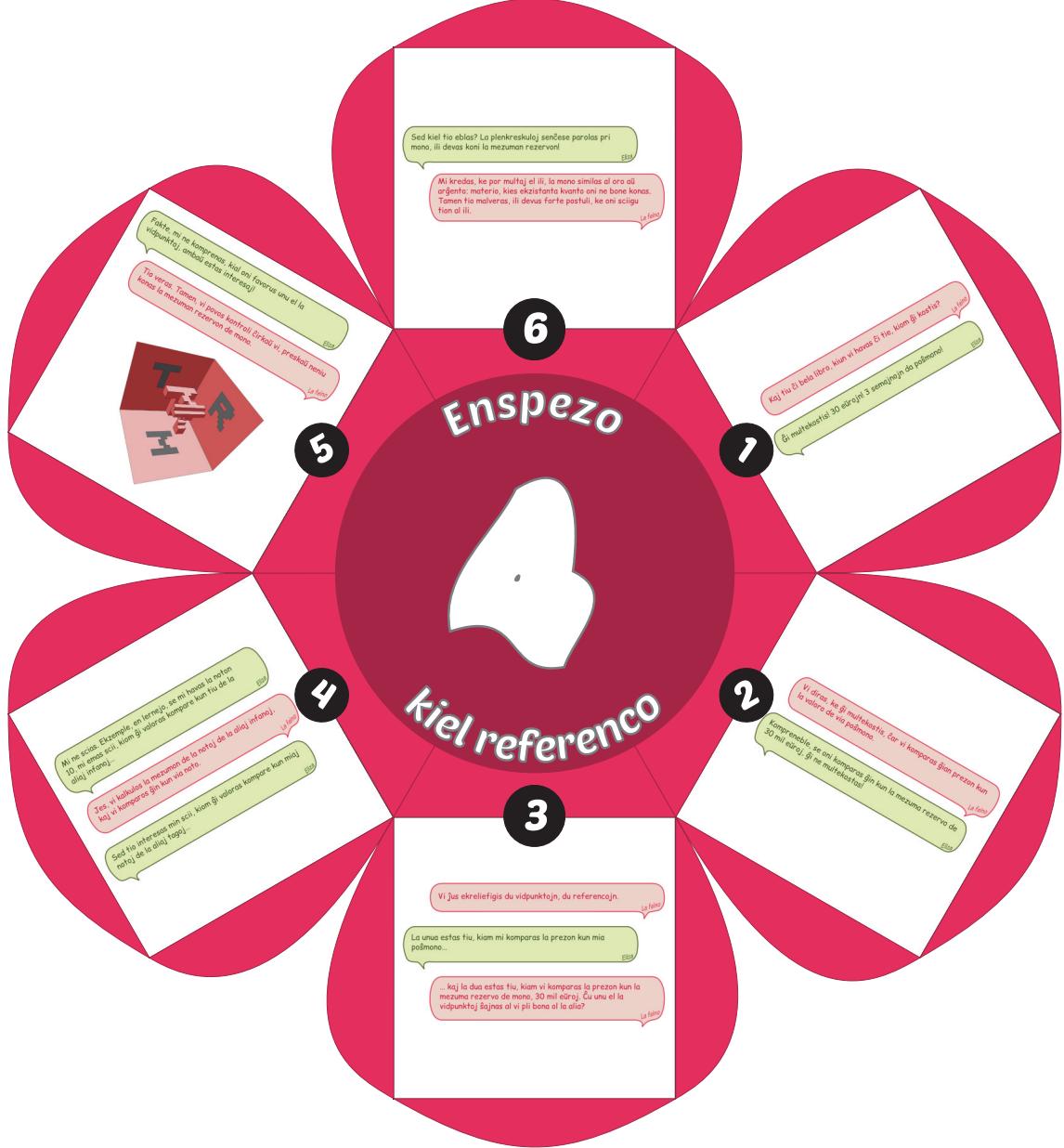

Sed kiel tio eblas? La plenkreskuloj senĉese parolas pri mono, ili devas koni la mezuman rezervon!

Eliza

Mi kredas, ke por multaj el ili, la mono similas al oro aŭ arĝento: materio, kies ekzistanta kvanto oni ne bone konas. Tamen tio malveras, ili devus forte postuli, ke oni sciigu tion al ili.

La feino

kalkul-unuo

Mi legis, ke la kvanto de eŭroj ekzistantaj grandigas
jaron post jaro.

Eliza

1

Efektive. Precipe inter 2000 kaj 2010, la mona maso
duobligis.

La feino

2

Estas iom tiel. Sed rimarku du aferojn...

La feino

Sekve, ankaŭ la mezuma rezervo duobligis... Iom kvazaŭ en 2000 la baremo de la notoj estus ĝis 10, poste ĝis 11 en 2001, kaj tiel plu, por fine esti ĝis 20 en 2010.

Eliza

3

Unue, la mon-kreado ne sekvas tiun regulan ritmon laŭ la tempo. Estas abruptaj variadoj.

La feino

Kvazaŭ en 2006 la notoj ankoraŭ estus ĝis 13, kaj poste abrupte en 2007 ili estus ĝis 18...

Eliza

4

Se oni volas kompari noton rilate al la antaŭaj notoj,
tiam estas komplike!

Eliza

Oni parolas pri tempa malsimetrio.

La feino

Due, tiuj kreajoj estas faritaj de kelkaj personoj konataj nur de kelkaj aliaj.

La feino

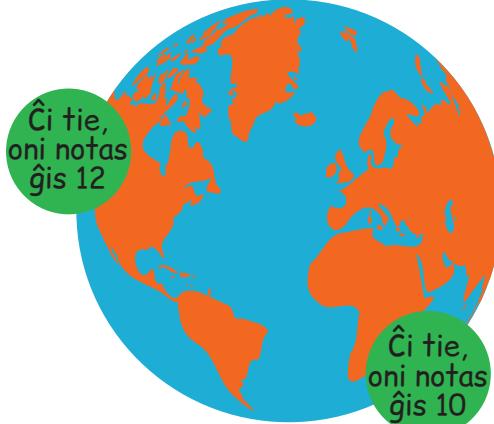
Iuj notas ĝis 10, dum aliaj notas ĝis 12, kaj oni ne scias tion? Sekve, noto povas ŝajni grandega, dum ĝi ne estas tia!

Eliza

Jes. Kaj tial iuj prezoj povas ŝajni tre altaj, sed fakte ili ne tiom altas. Oni tiam parolas pri vezikoj... kaj pri spacaj malsimetrioj.

La feino

5

Estas ruze! Oni eĉ ne plu bezonas kopii sian najbaron pro friponi!

Eliza

Oni ridus pri tio, se la konsekvencoj ne estus tiel dramaj.
Ĉar mono devus esti fidinda kalkul-unuo.

La feino

Tio veras, kiel oni povas akcepti mezuri ion per
okulvitroj tiel deformantaj?

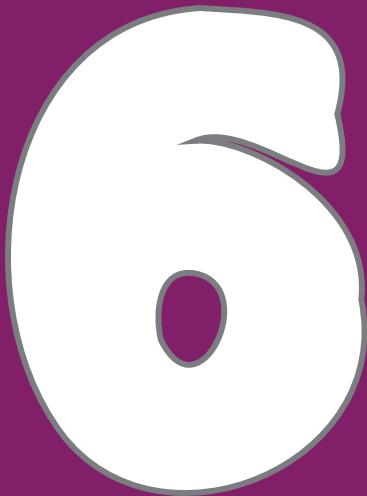
Eliza

Dika? aŭ... eta?

6

Spaca maljusteco

Tempa maljusteco

Estus multe pli simple, se la kvanto de eŭroj ne
ŝanĝigus. Ĉiu scius, ke la mezuma mon-rezervo estas
30 mil eŭroj, kie ajn ĝi estas, kaj kiam ajn ĝi servas.

Eliza

1

Efektive, noti ĝis 5, poste ĝis 10, poste ĝis 20... Tio estas
iom ĝena! Estus pli simple noti ĉiam ĝis 20. Tamen...

La feino

2

Origine, ĉu vi scias, kiu kreis la monojn?

La feino

Mi pensas, ke tre kleraj homoj kreis ilin. Oni devis uzi tiujn monojn, kaj por havi monon, necesis doni ion kiel interŝanĝon.

Eliza

3

Ĉu ne estus pli juste krei ĝin kaj disdoni ĝin laŭ egalaj partoj, kion oni nomas konformiĝi al spaca simetrio?

La feino

Jes ja, kompreneble, sed tio jam okazis, oni ne plu povas fari ion pri tio!

Eliza

Ne, tiu maljusteco ne apartenas al pasinteco, ĝi daŭradas...

La feino

Ĉu vi kaj ĉiu j, kiuj naskiĝos, ricevos 30 mil eŭrojn?

La feino

Ne, estas vere... kaj ne estas juste... Malgraŭ ĉio, eble
estas rimedo, por ke ni ricevu tiujn 30 mil eŭrojn, kaj ke la
ĉioma kvanto de eŭroj restu la sama?

Eliza

4

6

Kiamaniere? Ĉu prenante la 30 mil eŭrojn al aliaj personoj por doni ilin al vi?

La feino

Jes, same kiel Kapuĉa Robĉjo, prenante de la riĉuloj por doni al la malriĉuloj.

Eliza

5

Nur fidi kelkajn homojn por restarigi la justecon, tio
ĉajnas al mi riskema.

La feino

Eble ni povus trovi lertaĵon, kiuj helpus nin...

Eliza

Spaca maljusteco

6

Tempa maljusteco

3

„Nu estas pli justa krei ĝin kaj disdoni ĝin laŭ egalaj partoj, kion oni nomas konformigri al spaca simetrio?“

„Jes ja, kompreneble, sed tio jam okazis, oni ne plu povas fari ion pri ti!“

„Ne, tiu maljusteco ne apartenas al posinteco, ĝi daŭrados...“

1

2

4

5

6

Orgine, ĉu vi gradi ĝi kreski la manoj?
Mi pensas, ke fraktoj kaj interdistancoj
inter la manoj, kaj por havi malbonan reakcion dum ion kiel

“Cu v kaŭ blui, kiu restas, ricevas 30 mil eŭrojn!”

“Nu estas vere... kaj ne estas jure... Malgraŭ ĉio, ekzistas kvanto de eŭroj restas tio?”

“Estas multe pli simple, se mi havas de eŭroj ne finiĝiĝas.
Ciu scias, ĉe lo meama man-reservo estos 30 mil eŭroj.”

“Efective, mi tigi gis 5 poentoj ĝis 10, poste ĝis 20. Tio estas
kompleta!“

Nur fidu kelkajn homojn por restarigi la justacon, tio Ŝajnas
al mi riskema.

Eble ni povus trovi iertaĵon, kiu helpus nin...

Kiomaniere? Ĉu prenante la 30 mil eŭrojn al aliaj personoj
por doni ilin al u...
Jes same kiel impuda Roboĉo, prenante de la riĉuloj por
doni al la malriĉuloj.

“Jes, ĉu kiel impuda Roboĉo, prenante de la riĉuloj por
doni al la malriĉuloj.”

La felix

Estas multe pli simple, se mi havas de eŭroj ne finiĝiĝas.
Ciu scias, ĉe lo meama man-reservo estos 30 mil eŭroj.

“Kiu ĉiuj ĝi estos. Vi kiam ajan ĝi servas...“

“Efektive, mi tigi gis 5 poentoj ĝis 10, poste ĝis 20. Tio estas
kompleta!“

La felix

Universala Dividendo

Tiam ni pligrandigu la nombron de eŭroj... kaj ĉiufoje ni kundividu tiujn novajn eŭrojn inter ni ĉiuj! Iel kvazaŭ oni repagus al ni iom post iom la 30 mil eŭrojn, kiujn ni rajtas.

Eliza

Efektive, tion necesas fari por konformiĝi ne nur al spaca simetrio, sed ankaŭ al tio, kion oni nomas tempa simetrio.

La feino

2

Oni povus diri, ke ĉiu ricevu po 10 eŭrojn ĉiusemajne?
Estus kiel mia poŝmono fakte!

Eliza

Ĉu estas multe, 10 eŭroj?

La feino

3

Kompare kun 30 mil eŭroj, tio ne multas, sed tio okazos
ĉiusemajne, do pro la tempo...

Eliza

Ĝuste! Ne forgesu, ke vi decidis regule grandigi la monan
mason, tiel ke ĉiu ricevu sian justan parton de mono!

La feino

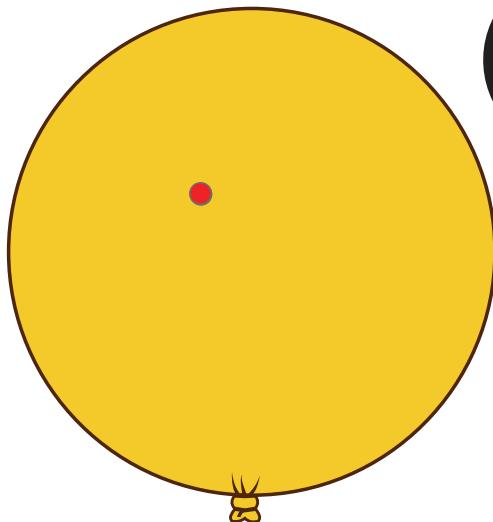
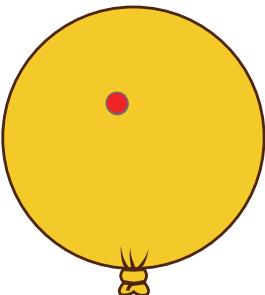
Jes, mi vidas la problemon: 10 eŭroj, kompare kun la kvanto de eŭroj, kiu senĉese grandigas, tio estas malpli kaj malpli... kiel konfeto sur ŝvel-balono, kiu ŝajnus pli kaj pli eta, kiam la balono ŝveligas.

Eliza

Anstataŭ 10 eŭrojn, ni uzu tion, kion oni nomas relativa valoro: 10 el 100, notita 10%, tio signifas, ke por 100 ekzistantaj eŭroj, oni kreas 10 novajn eŭrojn.

La feino

4

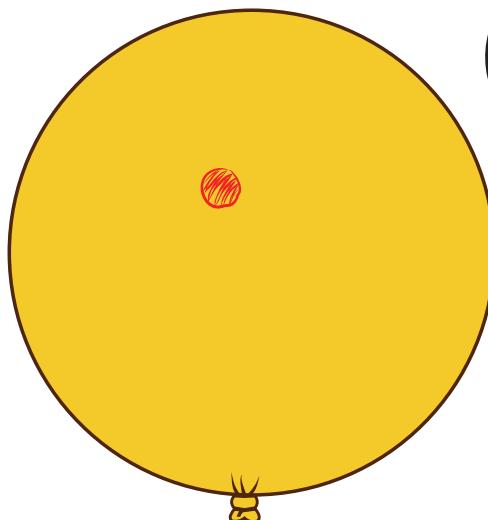
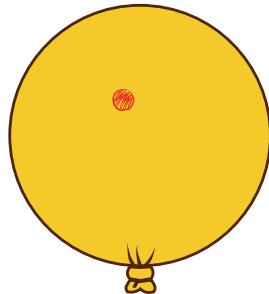
On rigardas la kvanton de eŭroj, kiu(j) jam ekzistas, oni kreas novajn eŭrojn, 10 el 100, poste ĉiu ricevas egalan parton de tiuj novaj eŭroj. Kaj oni faras tion ĉiusemajne.

Eliza

Ĉi-foje, 10%, kompare kun la mona maso, kiu senĉese grandiĝas, tio estas kiel konfeto desegnita sur ŝvel-balono, kaj kiu ŝajnus grandiĝi samtempe kiam la balono ŝveliĝas.

La feino

5

Jes! Kaj tio ja justas!

Eliza

Tiu enspezo, kiun ĉiuj rajtas, havas nomon, oni nomas
ĝin UD. La vorto UD estas fakte mallongigo de pli
komplika nomo: Universala Dividendo.

La feino

6

Universala Dividendo

7

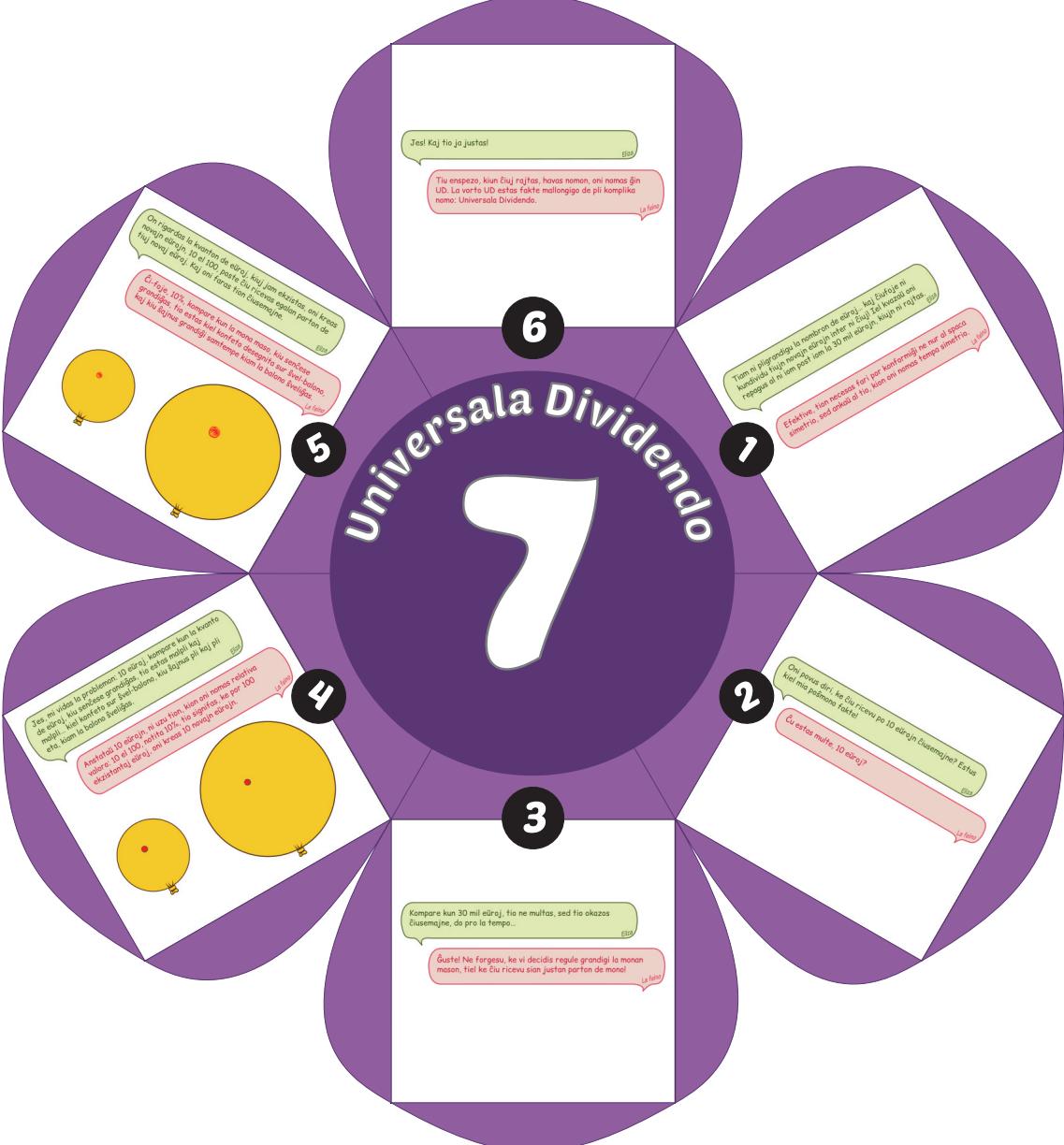
6

1

2

4

3

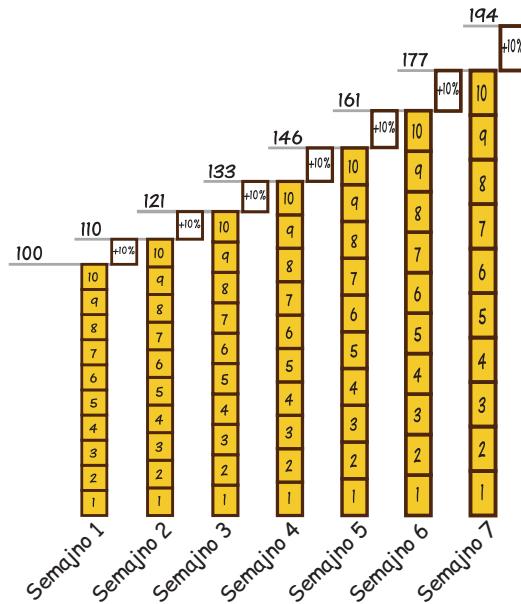
10 el 100, estas oportune, tio kongruas kun divido per 10, necesas nur ŝovi la komon! Por 100 eŭroj, oni kreas po 10; unu semajnon poste, por 110, oni kreas po 11; du semajnojn poste, por 121, oni kreas po 12,1.

Eliza

Rigardu tiun ĉi elastan bendon: se oni plilongigas ĝin per 10% ĉiusemajne, ĝia longeco estos preskaŭ duobla la sepan semajnon. Oni diras, ke tia rapida kreskado estas eksponenciala.

La feino

7

2

Mi imagas, en lernejo, se oni ŝanĝus ĉiusemajne la baremon de la notoj... kvankam oni scius tion, tio estus malfacile sekvebla!

Eliza

Ne estas kialo por krei monon tiom ofte. Se oni faras tion nur ĉiun jarkomencon, oni daŭre larĝe konformiĝas al la tempa simetrio.

La feino

3

La unuan jaron, 10% da novaj eŭroj estas kreitaj, tio estas 1 biliono da eŭroj. Ĉiu ricevas egalan parton el tio... La divido similas al tiu farita ĵus antaŭe! Tio estas iom pli ol 3 mil eŭroj kiel poŝmono por ĉiu persono.

Eliza

Oni diras, ke estas kunkreado de 10% da nova mono. La sekvantan jaron, estos denove kunkreado de 10% da mono.
La feino

$$\begin{array}{r}
 1\ 000\ 000 \quad | 330 \\
 - \underline{990} \\
 \hline
 10\ 00 \quad | 3030 \\
 - \underline{9\ 90} \\
 \hline
 100
 \end{array}$$

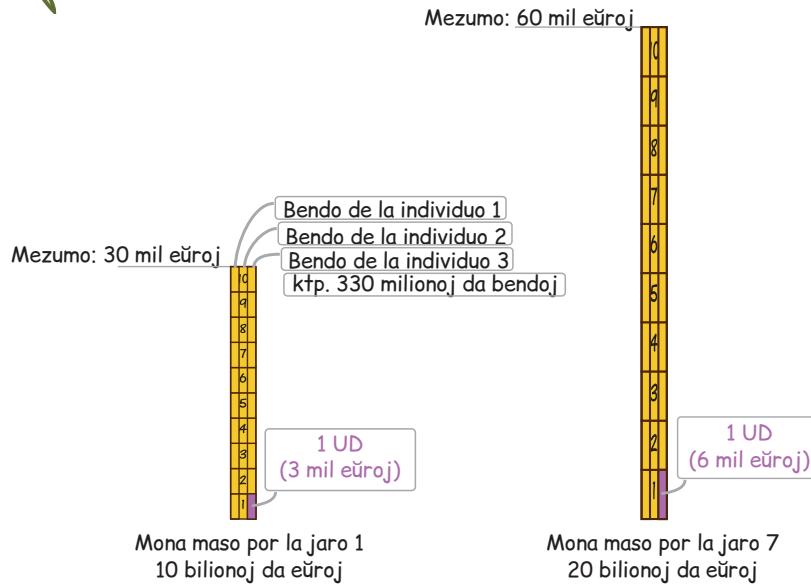
Ni rekonsideru nian elastan bendon: ni diru, ke ĝia surfaco simbolas la monan mason. Oni dividus ĝin laŭ etaj samlarĝaj bendetoj, po unu por ĉiu persono. Ni desegnu la bendetojn por 3 individuoj anstataŭ la 330 milionoj, estas pli facile.

La feino

Ĉiu bendeto kongruas kun la mezumo, 30 mil eŭroj. Kaj 10% el bendeto, tio kongruas kun la UD, 3 mil eŭroj. 7 jarojn poste, la bendo-longeco estos duobla. Do la kvanto de eŭroj, sed ankaŭ la mezumo kaj la UD duobligas ĉiun 7-an jaron!

Eliza

4

Efektive, ĉio duobliĝas, se oni mezuras per eŭroj... Sed oni povas ankaŭ esprimi ĉion laŭ nombro de UD.

La feino

Jes, iel kiel mia libro valoras tri poŝmonojn, ni rigardu kion valoras la ĉioma kvanto de mono laŭ nombro de UD.

Eliza

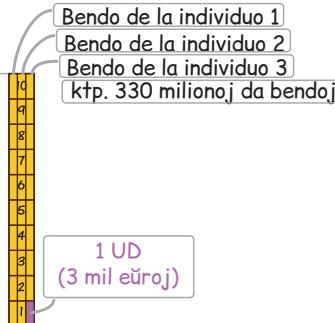
Sur la desegno, oni vidas, ke la mezumo valoras 10 violajn rektangulojn, tio estas 10 UD, nun aŭ 7 jarojn poste.

La feino

Mezumo: 60 mil eŭroj
= 10 UD

Mezumo: 30 mil eŭroj
= 10 UD

Mona maso por la jaro 1
10 bilionoj da eŭroj

Mona maso por la jaro 7
20 bilionoj da eŭroj

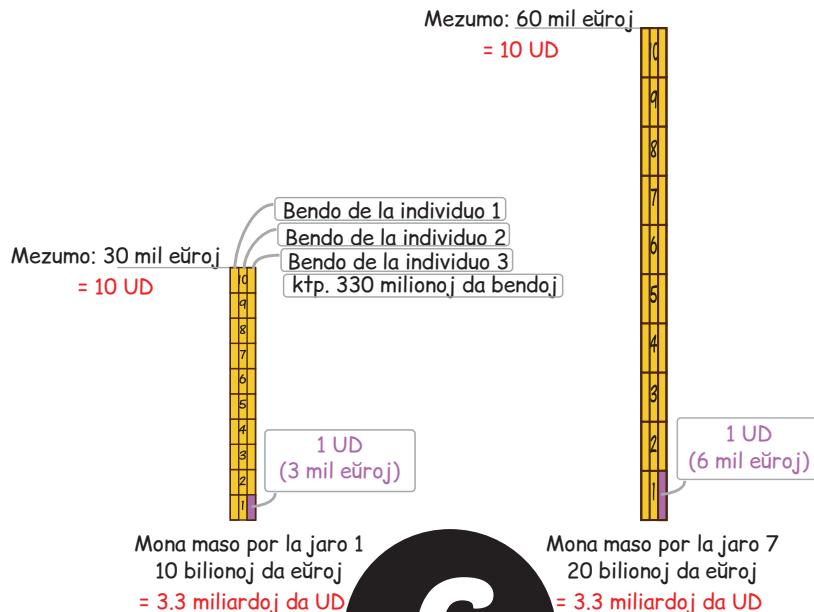
5

Kaj por koni la monan mason, sufiĉas multobligli la mezumon per 330 milionoj: tio estas 3,3 miliardoj da UD. Nun aŭ 7 jarojn poste, oni trovas ĉiam same.

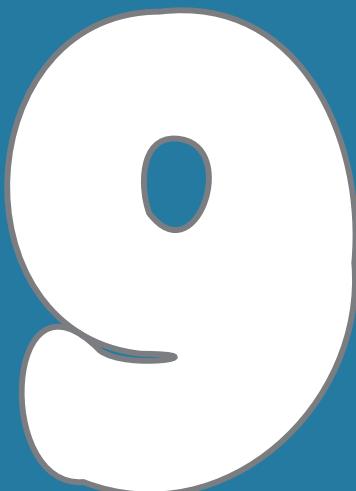
Eliza

Jes ja, almenaŭ se la nombro de personoj ne ŝangigas! Oni diras, ke laŭ tiu referenco la mona maso estas stabila. Ĝia kresko estas nula, ĝi tute ne plu estas eksponenciala.

La feino

La UD

kiel referenco

1

Kalkulante per UD, oni uzis novan referencon, ĉu ne? Eliza

Jes. Oni povus uzi ankaŭ vian libron kiel referencon. Kiom valorus la UD laŭ nombro de libroj? La feino

La UD valoras 3 mil eŭrojn, kaj la libro 30 eŭrojn, estas 100-foje malpli. Estas kvazaŭ la UD valorus 100 librojn! Eliza

Ĉu vi kredas, ke tio farus sencon al ĉiu, se ili uzus libron kiel referencon? La feino

2

Mi kredas ne, miaj kamaradoj ne ŝatas legi...

Eliza

Kaj tie, vi rigardas la spaca dimension, sed estas ankaŭ la tempa dimensio: la libroj ne ĉiam ekzistis. Foje, iuj volas imponi siajn valorojn, ekzemple la oron aŭ la arĝenton, kiel referencon, tio estas nepravigebla kaj netolerebla!

La feino

Sed tiam... Estas nur unu referenco, kiu havas sencon por ĉiuj, tio estas la homo mem!

Eliza

3

Jes ja! Ekzemple, la mezuma rezervo de mono estas bazita sur la homo. Ankaŭ la UD, ĉar unu valoras 10% de la alia. Ili havas sencon por ĉiuj, kaj en ĉiu tempo.

La feino

Jes, la UD oni devas uzi kiel referencon! La libro valoras 100-foje malpli, tio estas kvazaŭ ĝi valorus 1 centimon da UD!

Eliza

Dorse de la libro, anstataŭ skribi «Prezo: 30 eŭroj», oni povas skribi «Prezo: 0,01 UD», kaj tio havos sencon por ĉiu individuo, kia ajn li/ŝi estas en la spaco kaj en la tempo.

La feino

Prezo: 0.01 UD

4 315730 031573

4

Sed oni scias, ke 7 jarojn poste la UD estos duobliginta... se la libro daŭre valoros 0,01 UD... tiam ĝi valoros 60 eŭrojn!

Eliza

Efektive, laŭ tiu referenco en eŭroj, oni diros, ke estis inflacio de la prezoj. Ĉu tio ŝokas vin?

La feino

5

Mi ne certas... la libro-kosto iris de 30 ĝis 60 eŭroj,
sed tio okazis, ĉar samtempe ĉiu ricevis egale multe da
poŝmono... do ĉu tio kompensas?

Eliza

Tio certe kompensas, ĉar ni scias, ka la mona maso restis
konstanta, kiam oni kalkulas laŭ nombro de UD! Kial vi
hezitas?

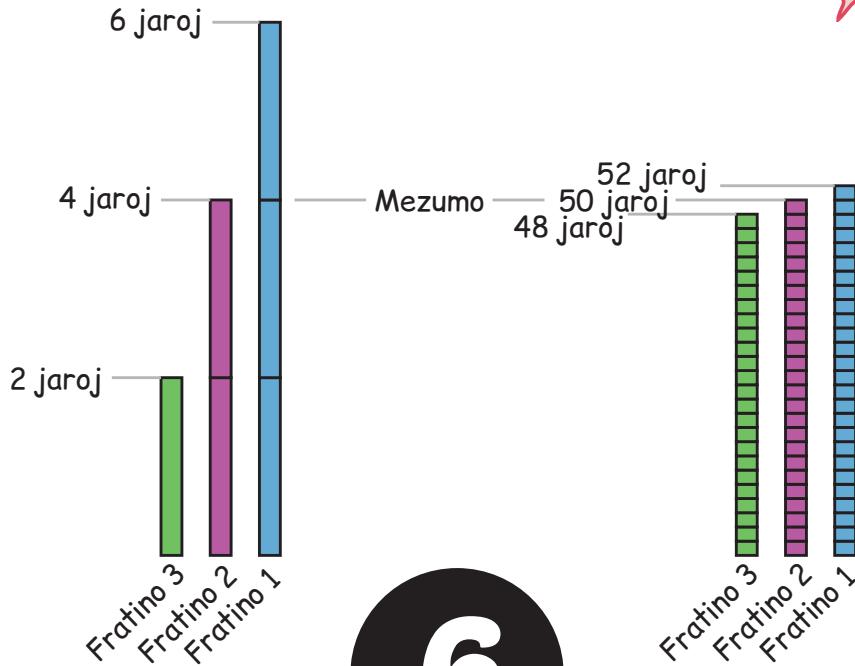
La feino

Estas strange... Tio rememorigas al mi la rakonton pri la tri fratinoj: estas dujara diferenco inter ĉiu, kaj kiam ili estis infanoj, la aĝo-diferenco ŝajnis grandega...

Eliza

... sed la diferenco ŝajnas pli kaj pli eta, kiam ilia aĝo kreskas, samkiel nia konfeto sur balono ŝvelanta jaron post jaro! Necesas studi tion de pli proksime...

La feino

6

Altiro

20

alla mezumo

Ni vidu tri kazojn. Unue: la persono, kiu havas la mezumon de 30 mil eŭroj, tio estas 10 UD, restas ĉe tiu mezumo de 10 UD, kio estas 33 mil eŭroj post eldono de la nova mono.

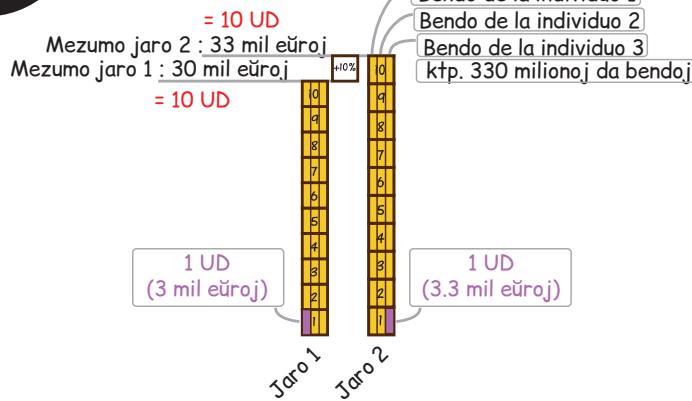
La feino

Oni vidis tion pri la elasta bendo: ĝi plilongiĝas, por ke la mezumo de 10 UD de la jaro 2 kongruu kun $10+1$ UD de la jaro 1.

Eliza

Tio memorigas ankaŭ pri la rakonto de la tri fratinoj: la dua havas la mezuman aĝon je 4 jaroj, kaj ŝi daŭre havos ĝin je 50 jaroj.

La feino

2

Due, tiu, kiu havas malpli ol la mezuma rezervo: post la kreado de la 10% de la nova mono, li restas sube de ĝi, sed iel ĝi alproksimiĝas al ĝi!

La feino

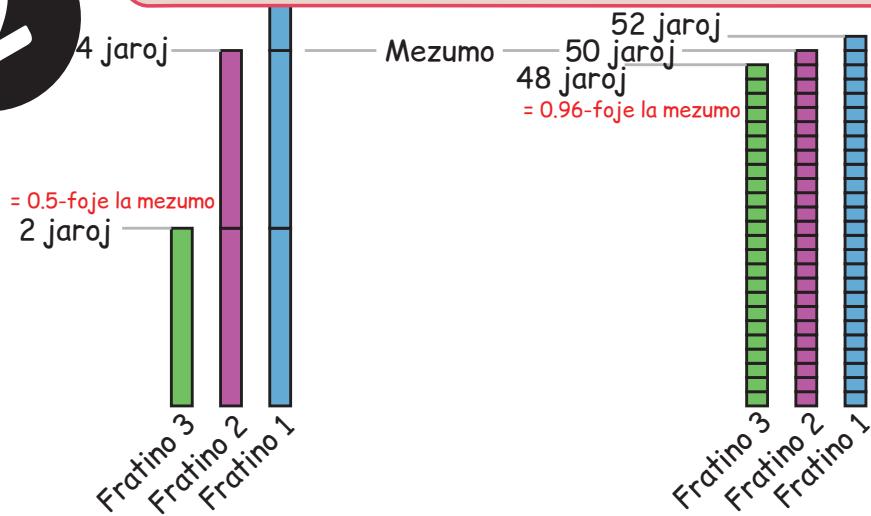
Oni ja vidis tion pri la tri fratinoj: la tria ŝajnas pli proksima al la mezuma aĝo jaron post jaro.

Eliza

6 jaroj

La du jaroj, kiuj mankas al ŝi, ŝajnas pli kaj pli etaj, samkiel la konfeto sur la ŝvel-balono.

La feino

3

Per la elasta bendo, oni vidas, ke tiu, kiu havas neniom da eŭroj je la komenco, havas 3 mil eŭrojn dum la jaro 2, sed daŭre mankas al li 30 mil eŭroj por atingi la mezumon. Krom ke la nombro de eŭroj kreskas kaj...

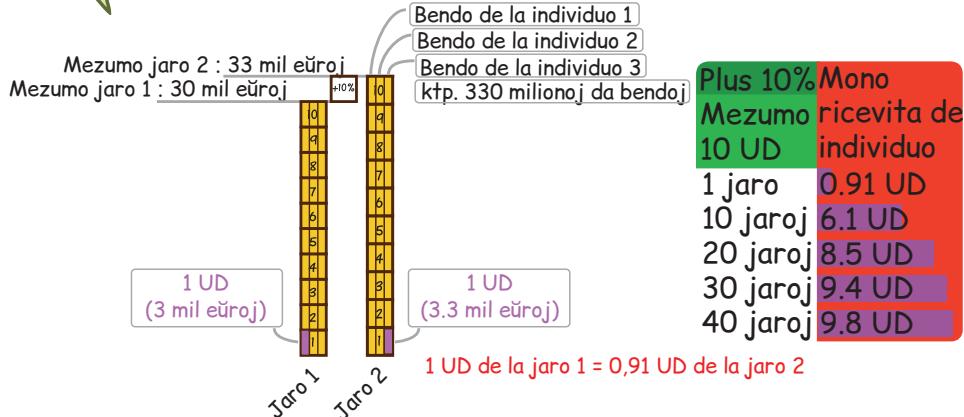
Eliza

... kaj tiuj 30 mil eŭroj ŝajnos pli kaj pli etaj! Fine, se oni kalkulas per UD, tiu individuo estos ricevinta 0,91 UD fine de la unua jaro; 8,5 fine de la 20-a; kaj 9,8 fine de la 40-a..,

La feino

Li ne atingas la mezumon de 10 UD, sed li estas tre proksima!

Eliza

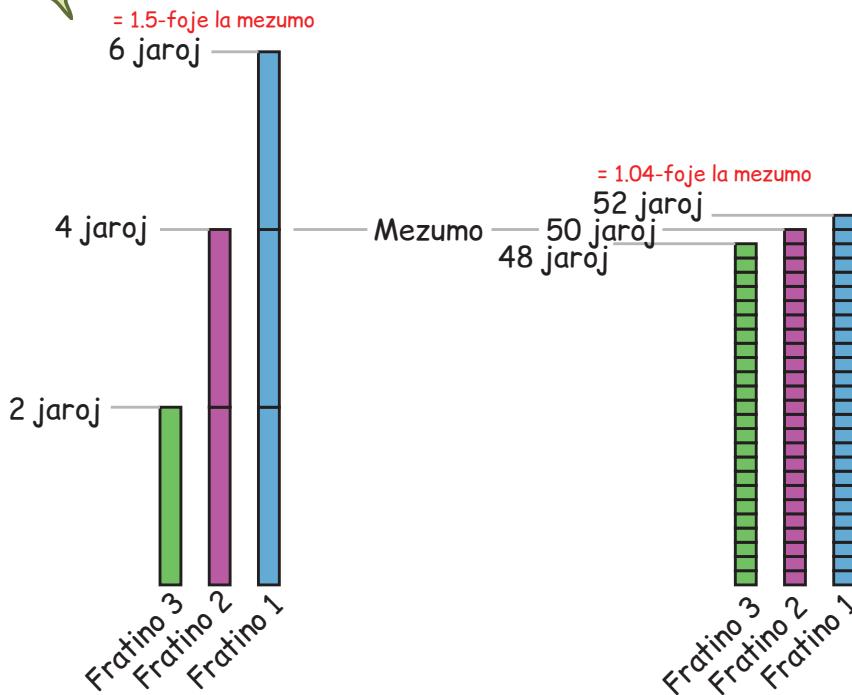

La feino

Trie, tiu, kiu havis pli ol la mezuma rezervo...

Estas iom same: li restas supre sed alproksimiĝas al ĝi.
 Ĉi-foje, estas same kiel pri la unua fratino.

Eliza

4

10

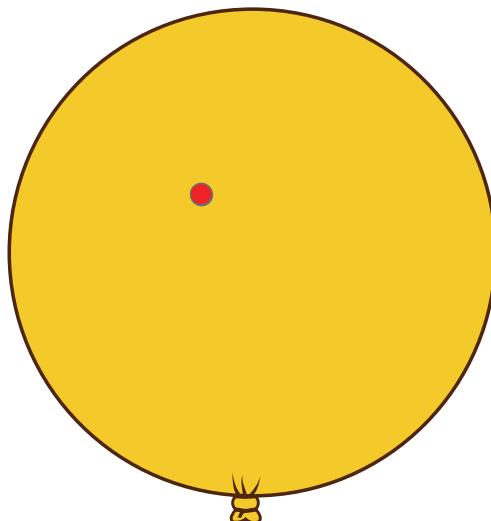
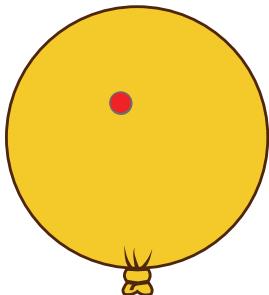
Rimarku la kazon de individuo, kiu posedus la tutan monan mason, kaj la aliaj neniom...

La feino

Jes, post kreado de 10% de novaj eŭroj, li havos nur 90% de la mono! Kaj ju pli la jaroj pasos, des pli lia rezervo de eŭroj ŝajnos eta kompare kun la tuto, kiel la konfeto sur la balono.

Eliza

5

Eta, sed ĝis kiu grado? Se oni faras la kalkulon, oni trovas, ke lia rezervo konsistigas nur 39% el la mona maso je la 10-a jaro; 15% ja la 20-a; 6% je la 30-a; kaj 2,5% je la 40-a...

La feino

Kapuĉa Robĉjo ja kontentos! Dank'al UD, se mia rezervo estas super la mezumo, ĝi ŝajnas malaltiĝi, dum se ĝi estas sube, ĝi ŝajnas altiĝi!

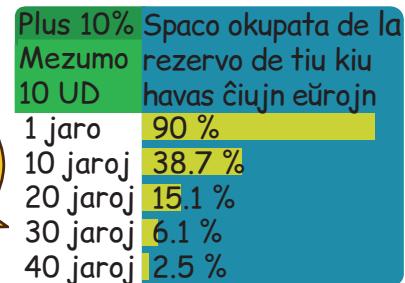
Eliza

Jes, ĉi-foje oni povas paroli pri virta cirklo.

La feino

Se mi havas malmulte da influo,
la UD altigas mian influon.

Se mi havas multe da influo,
la UD malaltigas mian influon.

6

3

Per el estudi bunté, per vidar, ke viu huas nemion da jura, ke la komerci. Bunté mil 30 mil alin-jun da la jura 2, sed daire makasi al 30 mil elirj per effing da mezumon. Kram ke la nombre de eluroj kreaskas kaj [Foto]

koj tuij 30 mil elirj sňagnos kai paji elirj Fine, se oni kalukkles per UD, huu individuo estos ricevendo 0.91 UD fine de la unua jura, 8.5 UD de la dua jura, kaj 9.8 fine de la 40-a jura.

Li ne atfingas la mezumon de 10 UD, sed li estas tre preksimal [Foto]

Muzemo jura 2 : 33 mil elirj
Muzemo jura 1 : 30 mil elirj

Bando de la individuo 1:
1 UD
Bando de la individuo 2:
10 UD
Bando de la individuo 3:
33 mil elirj

Pago	Mezumo	Individuo	Ricevendo
1 UD	0.91 UD	0.91 UD	0.91 UD
10 UD	9.10 UD	9.10 UD	9.10 UD
20 UD	18.20 UD	18.20 UD	18.20 UD
30 UD	27.30 UD	27.30 UD	27.30 UD
33 UD	30.69 UD	30.69 UD	30.69 UD

1 UD
(3 mil elirj)

10 UD
(33 mil elirj)

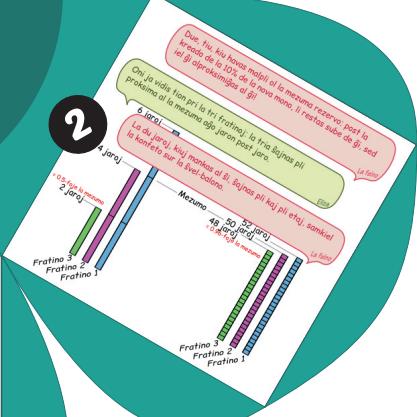
20 UD
(66 mil elirj)

30 UD
(99 mil elirj)

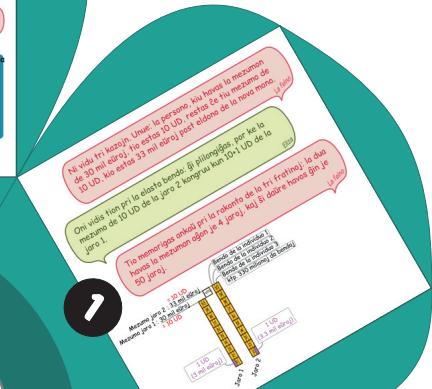
33 UD
(118 mil elirj)

Li se lo jura x 0.91 UD de la jura 2

9

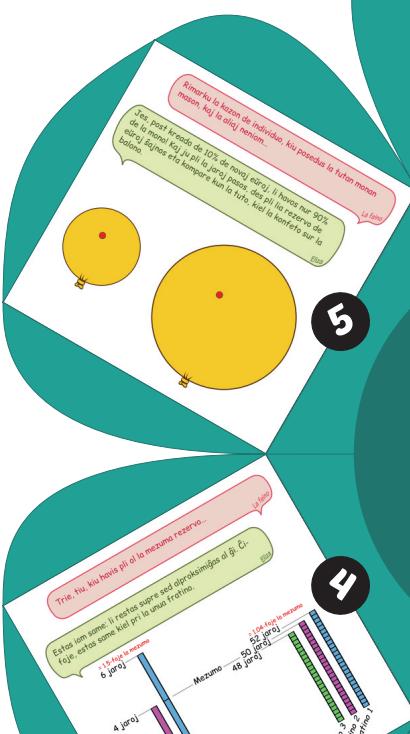
1

6

6

Pro tiu daŭra kreskado, rezervo de eŭroj, kiu ŝajnas granda iun tagon, ne plu estas tia iujn jarojn poste. Tio aspektas kiel lertaĵo por doni al ĝi limigitan vivdaŭron.

Eliza

1

Jes, limigita kaj ja fiksita! La homoj revas pri mono rezistanta al tempo, tio frankviligas ilin. Sed tio estas frenezajo! Nun, ni volas monon simila al homo, ambaŭ vivantaj laŭ sama ritmo. Kaj la procento de UD fiksas tiun ritmon.

La feino

Sekve, 10%, eble tio ne estas taŭga procento. Kiel ni faros por scii tion?

Eliza

2

Oni kalkulis la mezuman rezervon por individuo, sed nun oni bezonas ilian mezuman vivdaŭron: ĝi estas proksimume 80 jaroj.
La feino

Do por kalkuli taŭgan procenton, oni devas intervenigi tiun 80 ie... tio ne multe antaŭenigas nin...

Eliza

Ni dividu la 330 milionojn da individuoj en du partoj: tiuj, kiuj estas malpli ol 40-jaraj, ni nomu ilin la enirantoj...

La feino

... kaj la elirantoj, tiuj, kiuj estas pli ol 40-jaraj! Denove pri simetrio vi volas paroli!

Eliza

3

Vi vidis ĝuste. Post kvardek jaroj, oni jam kalkulis, ke la enirantoj ricevis preskaŭ siajn 10 UD. Tiu flanko de la simetrio estas akceptebla.

La feino

Jes, restas rigardotaj la elirantoj: post kvardek jaroj, ili ne plu estas tre multnombraj...

Eliza

Kaj la mono, kiu ekzistis, kiam ili estis parto de la enirantoj, kio ĝi fariĝis?

La feino

Fakte, oni jam kalkulis ĝin: post 40 jaroj, ankaŭ ĝi preskaŭ malaperis, ĝi konsistigas nur 2,5%.

Eliza

Plus 10% Mono Mezumo eldonita de la mona maso de 10 UD eniranto	Spaco okupata de la elirantoj
10 jaroj 6.1 UD	38,7 %
20 jaroj 8.5 UD	15,1 %
30 jaroj 9.4 UD	6,1 %
40 jaroj 9.8 UD	2,5 %

2,5%, tio estas prudenta valoro, ĉar la 40-an jaron oni povas taksi, ke la elirantoj estas malmultaj, sed ili daŭre konsistigas proksimume 2,5%.

La feino

Kial la elirantoj estus nur 2,5%?

Eliza

4

2,5 por 100, estas same kiel 1 por 40. Nu, oni povas taksi, ke ĉiujare sama proporcio da elirantoj malaperas.

La feino

Kaj sama proporcio dum 40 jaroj, tio signifas, ke 1 persono el 40 malaperas ĉiujare.

Eliza

Tiel estas. Oni do taksas, ke la 40-an jaron, restas nur unu lasta kvardekono el la elirantoj, tio estas 2,5%.

La feino

5

Oni povus refari la kalkulojn per aliaj valoroj por la procento, vidi la rezulton per 1%, 5% aŭ 20%?

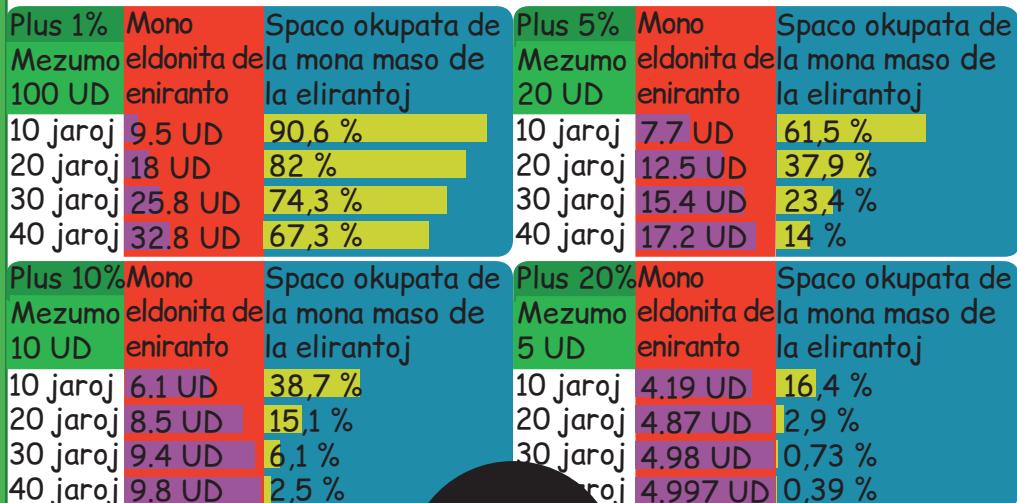
Eliza

Rigardu, la rezultoj estas en tiuj ĉi tabeloj: oni povas konстатi, ke 10% estas la valoro, kiu plej bone kongruas kun la simetrio, kiun oni elektis.

La feino

Des pli bone, 10 estas ja oportune!

Eliza

6

Procento de la Universala Dividendo

6

Oni povas refari la kalkulojn per iliaj valoroj por la procento. vidi la rezultojn per 1%, 5% kaj 20%.	
Responde, ki reculuj setis en tiuj ĉi tabeloj: oni povas konkrete, ke 10% estas ĉi valoro, kiu plej bone kongruas kun la simetrio, kian oni elektis.	
<i>Le fakto</i>	
Mono	Spaco okupata de la mona maso de 10 UD, konkreto de la elirantoj
10 jaroj	99.9 UD
20 jaroj	98.9 UD
30 jaroj	97.9 UD
40 jaroj	96.8 UD
Plus 10% Mono	
Mezumo eliranita de la mona maso de 10 UD, konkreto de la elirantoj	
10 jaroj	98.0 UD
20 jaroj	96.9 UD
30 jaroj	95.4 UD
40 jaroj	93.8 UD
Plus 5% Mono	
Mezumo eliranita de la mona maso de 10 UD, konkreto de la elirantoj	
10 jaroj	97.7 UD
20 jaroj	95.9 UD
30 jaroj	93.9 UD
40 jaroj	92.2 UD
Plus 20% Mono	
Mezumo eliranita de la mona maso de 10 UD, konkreto de la elirantoj	
10 jaroj	94.9 UD
20 jaroj	92.7 UD
30 jaroj	90.4 UD
40 jaroj	89.2 UD

5

2,5 per 100 estas same kiel 1 per 40. Nu oni povas faksi ke
tiuj sama proporcioj dum 40-jaroj, tio signifas, ke 1 persona
kiu same fakas dum 40-jaroj, ha estis 2,5%.

Tiu estas. Oni da takso, ke la 40-an jaron, pastas nur una
farto avortebonta al la elirantoj, ha estis 2,5%.

Kiel la elirantoj estus nur 2,5%?

4

2,5%, oni estas prudente volante far la 40-an jaron oni
povas fakasi, ke la elirantoj estas malmultaj, sed ili astre
konstistas pri okampe 2,5%.

Kiel la elirantoj estus nur 2,5%?

1

Pro Yu datus kredebla rezerve de sursa, kiu ŝatas grande
ludoj, ne plu setas via ligno paron. Tia aspektis
kiel lentoj por doni al 8 limigitan vividecon.

Jes, imigitis ĵu ĉi faktoj kiel La Homoj. Sed oni estas
rezistanta kiam ni vidas monon simila al tiu de ambaŭ vivantaj
homoj ambaŭ.

Kaj la procento de UD Thales haŭ rimiĉas?

Salvo 10% eble oni ne estas tute fidegi procento. Kiel ni foras
por aici havi?

2

Oni kalkulas la mezuron rezervon por individuo, sed nun oni
do por kalkuli foligajn procentojn, oni devas intervenigi tiun
kaj dividu je 3,33 milionoj da individuoj en du partoj. Huj
kiuj estas multaj je 40-jaroj, oni nomu ilin la enirantoj...

... kaj la elirantoj, kiu kiuj estas pli ol la 40-jaroj! Denove pri
simetrio vi vidas paron!

3

Vi vidis ĝuste. Post kvardek jaroj, oni jam kalkulis, ke la enirantoj ricevis preskaŭ siajn 10 UD. Tiu flanko de la simetrio estas okupata.
Jes, restas rigordiĝi la elirantoj: post kvardek jaroj, ili ne plu estas tre multombri...
Kaj la mono, kiu ekzistas, kiam ili estas parto de la enirantoj, kio ĝi farigas?
Fakte, oni jam kalkulis ĝin: post 40 jaroj, onkau ĝi preskaŭ malaperis, ĝi konstistas nur 2,5%.

Plus 10% Mono	
Mezumo eliranita de la mona maso de 10 UD, konkreto de la elirantoj	
10 jaroj	97.7 UD
20 jaroj	95.9 UD
30 jaroj	93.9 UD
40 jaroj	92.2 UD

Libera mono

Fakte, la enirantoj, kiuj ricevas siajn UD, tio similas al heredaĵo, kiun lasas la elirantoj.

Eliza

Estas vere. Viaj prauloj transdonis al vi multajn aferojn, samkiel la ciferojn kaj literojn, kiujn ni uzas hodiaŭ. Vi ne devis labori por uzi ilin. Ĉio tio havas grandan valoron kaj ne pli apartenas al iuj ol al aliaj. Iel, la UD konsistigas tiun universalan heredaĵon.

La feino

1

2

Ĉu vi konas libron, kiu parolas pri ĉio tio?

Eliza

Mi konas unu titolata « La Teorio Relativa pri Mono » de Stéphane Laborde, publikigita sub libera licenco.

La feino

Mi konas la liberajn licencojn, kiam oni povas elŝuti, reuzi, reprinti, modifi, disdoni, kopii... la tekstojn aŭ la desegnojn! Dume, kion signifas tio « Teorio Relativa pri Mono »?

Eliza

3

Ni vidis kelkajn principojn pri simetrio. Aplikante ilin al la mono, ni sekvis tion, kion oni nomas la Teorio Relativa pri Mono. Ĝi ankaŭ diras, ke iu mono estas « ne libera », kiam ĝi ne konformiĝas al tiuj principoj, kaj kiam ĝia uzado ne estas ebla al ĉiuj.

La feino

Tiuj monoj « ne liberaj » estas vere nulaj: ili estas malbonaj iloj, ili malbone mezuras kaj deformas ĉion laŭ tre maljusta maniero. Sed ni vidis tion, kio necesus, por ke ili estu multe pli bonaj!

Eliza

Mi legis, ke ekzistas urboj, kiuj havas sian propran monon.
Eliza

Estas ĝuste! Iuj komprenis, ke ili havas ĉion por vivi en abundeco, krom ke ili troviĝas en malvirta cirklo, kiu iom post iom senigas ilian regionon je mono... Fronte al tiu mona sekiĝo, ili havis la ideon starigi sian propran monon.

La feino

4

12

Tiam do, jam ekzistas liberaj monoj!

Eliza

Ne vere. Iuj lokaj monoj estas nomataj « fandiĝantaj », tio signifas, ke la biletoj havas daton de eldono, kaj ke ilia valoro malkreskas monaton post monato. Sed neniu el ili entenas tiun ideo pri UD. Tamen, tio povus baldaŭ Ŝanĝigi: liberaj monoj estas prepariĝantaj!

La feino

5

Jes, sed vi scias, estas samkiel pri la liberaj licencoj:
multaj homoj ne konas ĉion tion...

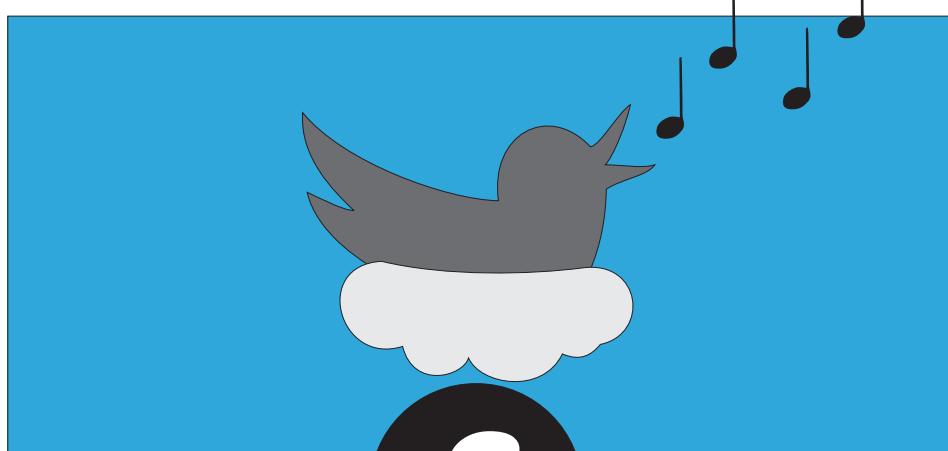
Eliza

Ne perdu esperon! Ĉar la sukceso de la liberaj licencoj
estas neneigebla kaj perfekte bildigis faman frazon:
« Unue ili ignoras vin, sekve ili mokas vin, poste ili
batalas kontraŭ vi, kaj fine vi venkas. »

La feino

Tiam la liberaj monoj venkos! Kaj oni kantos « Unu homo,
unu UD! »

Eliza

6

La Teorio Relativa pri Mono

kun Eliza kaj ŝia amikino la fejno

spica maljusteco
Tropo maljusteco

Universala Dividendo

Kreskado
eksponeciacia

9 kiel referenco

10 al la mezumo

11 Universala Dividendo

12 Procento de la

Libera mano

Principo de simetrio

1 La mezuma rezervo

2 Kiel referenco

3 Rezervo de valoro

4 Partento de interesaĵo

5 Diko! Ah... ver!

6 Enspezo

7 kiel referenco

8 Kalkul-uno

9 Universala Dividendo

10 Kreskado

11 Procento de la

12 Libera mano

13 Principo de simetrio

14 La mezuma rezervo

15 Kiel referenco

16 Rezervo de valoro

17 Partento de interesaĵo

18 Diko! Ah... ver!

19 Enspezo

20 kiel referenco

21 Universala Dividendo

22 Kreskado

23 Procento de la

24 Libera mano

25 Principo de simetrio

26 La mezuma rezervo

27 Kiel referenco

28 Rezervo de valoro

29 Partento de interesaĵo

30 Diko! Ah... ver!

31 Enspezo

32 kiel referenco

33 Universala Dividendo

34 Kreskado

35 Procento de la

36 Libera mano

37 Principo de simetrio

38 La mezuma rezervo

39 Kiel referenco

40 Rezervo de valoro

41 Partento de interesaĵo

42 Diko! Ah... ver!

43 Enspezo

44 kiel referenco

45 Universala Dividendo

46 Kreskado

47 Procento de la

48 Libera mano

49 Principo de simetrio

50 La mezuma rezervo

51 Kiel referenco

52 Rezervo de valoro

53 Partento de interesaĵo

54 Diko! Ah... ver!

55 Enspezo

56 kiel referenco

57 Universala Dividendo

58 Kreskado

59 Procento de la

60 Libera mano

61 Principo de simetrio

62 La mezuma rezervo

63 Kiel referenco

64 Rezervo de valoro

65 Partento de interesaĵo

66 Diko! Ah... ver!

67 Enspezo

68 kiel referenco

69 Universala Dividendo

70 Kreskado

71 Procento de la

72 Libera mano

73 Principo de simetrio

74 La mezuma rezervo

75 Kiel referenco

76 Rezervo de valoro

77 Partento de interesaĵo

78 Diko! Ah... ver!

79 Enspezo

80 kiel referenco

81 Universala Dividendo

82 Kreskado

83 Procento de la

84 Libera mano

85 Principo de simetrio

86 La mezuma rezervo

87 Kiel referenco

88 Rezervo de valoro

89 Partento de interesaĵo

90 Diko! Ah... ver!

91 Enspezo

92 kiel referenco

93 Universala Dividendo

94 Kreskado

95 Procento de la

96 Libera mano

97 Principo de simetrio

98 La mezuma rezervo

99 Kiel referenco

100 Rezervo de valoro

101 Partento de interesaĵo

102 Diko! Ah... ver!

103 Enspezo

104 kiel referenco

105 Universala Dividendo

106 Kreskado

107 Procento de la

108 Libera mano

109 Principo de simetrio

110 La mezuma rezervo

111 Kiel referenco

112 Rezervo de valoro

113 Partento de interesaĵo

114 Diko! Ah... ver!

115 Enspezo

116 kiel referenco

117 Universala Dividendo

118 Kreskado

119 Procento de la

120 Libera mano

121 Principo de simetrio

122 La mezuma rezervo

123 Kiel referenco

124 Rezervo de valoro

125 Partento de interesaĵo

126 Diko! Ah... ver!

127 Enspezo

128 kiel referenco

129 Universala Dividendo

130 Kreskado

131 Procento de la

132 Libera mano

133 Principo de simetrio

134 La mezuma rezervo

135 Kiel referenco

136 Rezervo de valoro

137 Partento de interesaĵo

138 Diko! Ah... ver!

139 Enspezo

140 kiel referenco

141 Universala Dividendo

142 Kreskado

143 Procento de la

144 Libera mano

145 Principo de simetrio

146 La mezuma rezervo

147 Kiel referenco

148 Rezervo de valoro

149 Partento de interesaĵo

150 Diko! Ah... ver!

151 Enspezo

152 kiel referenco

153 Universala Dividendo

154 Kreskado

155 Procento de la

156 Libera mano

157 Principo de simetrio

158 La mezuma rezervo

159 Kiel referenco

160 Rezervo de valoro

161 Partento de interesaĵo

162 Diko! Ah... ver!

163 Enspezo

164 kiel referenco

165 Universala Dividendo

166 Kreskado

167 Procento de la

168 Libera mano

169 Principo de simetrio

170 La mezuma rezervo

171 Kiel referenco

172 Rezervo de valoro

173 Partento de interesaĵo

174 Diko! Ah... ver!

175 Enspezo

176 kiel referenco

177 Universala Dividendo

178 Kreskado

179 Procento de la

180 Libera mano

181 Principo de simetrio

182 La mezuma rezervo

183 Kiel referenco

184 Rezervo de valoro

185 Partento de interesaĵo

186 Diko! Ah... ver!

187 Enspezo

188 kiel referenco

189 Universala Dividendo

190 Kreskado

191 Procento de la

192 Libera mano

193 Principo de simetrio

194 La mezuma rezervo

195 Kiel referenco

196 Rezervo de valoro

197 Partento de interesaĵo

198 Diko! Ah... ver!

199 Enspezo

200 kiel referenco

201 Universala Dividendo

202 Kreskado

203 Procento de la

204 Libera mano

205 Principo de simetrio

206 La mezuma rezervo

207 Kiel referenco

208 Rezervo de valoro

209 Partento de interesaĵo

210 Diko! Ah... ver!

211 Enspezo

212 kiel referenco

213 Universala Dividendo

214 Kreskado

215 Procento de la

216 Libera mano

217 Principo de simetrio

218 La mezuma rezervo

219 Kiel referenco

220 Rezervo de valoro

221 Partento de interesaĵo

222 Diko! Ah... ver!

223 Enspezo

224 kiel referenco

225 Universala Dividendo

226 Kreskado

227 Procento de la

228 Libera mano

229 Principo de simetrio

230 La mezuma rezervo

231 Kiel referenco

232 Rezervo de valoro

233 Partento de interesaĵo

234 Diko! Ah... ver!

235 Enspezo

236 kiel referenco

237 Universala Dividendo

238 Kreskado

239 Procento de la

240 Libera mano

241 Principo de simetrio

242 La mezuma rezervo

243 Kiel referenco

244 Rezervo de valoro

245 Partento de interesaĵo

246 Diko! Ah... ver!

247 Enspezo

248 kiel referenco

249 Universala Dividendo

250 Kreskado

251 Procento de la

252 Libera mano

253 Principo de simetrio

254 La mezuma rezervo

255 Kiel referenco

256 Rezervo de valoro

257 Partento de interesaĵo

258 Diko! Ah... ver!

259 Enspezo

260 kiel referenco

261 Universala Dividendo

262 Kreskado

263 Procento de la

264 Libera mano

265 Principo de simetrio

266 La mezuma rezervo

267 Kiel referenco

268 Rezervo de valoro

269 Partento de interesaĵo

270 Diko! Ah... ver!

271 Enspezo

272 kiel referenco

273 Universala Dividendo

274 Kreskado

275 Procento de la

276 Libera mano

277 Principo de simetrio

278 La mezuma rezervo

279 Kiel referenco

